

Idrottsminnen

Nr 4 — December 2024

Juryns motivering: Hälsingeguldet 1991 tilldelades Marie Helene "Billan" Westin, Hudiksvalls IF, främst för VM-silver på skidor, SM-segrar på samtliga distanser och framskjutna placeringar i världscupen."

Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap

Kassörens ruta 2024 nr. 4

Bli medlem i Hälsinglands idrottshistoriska sällskap, gå in på hemsidan <https://hihs.se> och klicka på [Bli medlem](#) uppe till höger.

Våra medlemsavgifter för 2025 är:

Enskild medlem 150 kr

Föreningar och klubbar 250 kr

Förbund, företag och kommuner 350 kr

Avgiften betalas till HIHS bankgiro 273-0133

eller via Swish 123 038 81 65

Värva en medlem och få en Sverigelott med chans att vinna 25 miljoner.

Ett medlemskap i HIHS är en bra present till jul eller någon bemerkelsedag. Fyll i mottagarens namn i [Bli medlem](#) på hemsidan, betala in avgiften och meddela mottagarens och ditt namn till info@hihs.se så skickar vi lotten.

Nya medlemmar sedan förra numret av IM: Gunilla Tjärnberg Hudiksvall, Peter Holmberg Hudiksvall, Stefan Sahlin Hudiksvall, Lena Falk Bollnäs, Eva Wannberg Forsa, Lars Hedqvist Sandarne.

Styrelsen önskar gamla och nya medlemmar en

God Jul och Gott Nytt År

Här är fjärde numret av Idrottsminnen 2024

Inför skidsäsongen 1990–1991 gjorde **Hudiksvalls IF** en storsatsning på damskidåkning då man värvade ett flertal svenska stjärnor. Det största namnet var **Marie-Helene ”Billan” Westin** som tack vare, i första hand, sitt VM-silver i Val di Fiemme tilldelades **Hälsingeguldet 1991**.

När det gäller Hälsingeguldet så är det hög tid att **nominera kandidater** till såväl det ”stora” **Hälsingeguldet** samt till **Hälsingeguldet ungdom**.

Vi bjuder på mer vintersportsläsning från **Hälsinglands** alldeles egna **guldbyar** – **Fredriksfors** och **Gåsbacka** utanför Delsbo. Där har stjärnor som bland annat **”Silver-Bengt” Eriksson**, **”Dalle” Johansson**, **Christer Davidsson** och **Jörgen Brink** bott.

Vi har också tittat i **Gösta Nyqvist** enorma **arkiv** och hittat intressant läsning i form av skidorientering som var stort i Hälsingland på 1970- och 1980-talet och 1980 var två hälsingar med och vann VM-guld i budkavle.

1974 var **Arbrå BK:s** stora **år** i fotbolls-Hälsingland. Klubbens herrar vann både division 4 och DM, damerna vann också DM och juniorerna vann DM, plus att man blev Norrlandsmästare.

Det finns även en inbjudan till **Hälsinglands Idrottshistoriskas årsmöte**, som hålls i Hudiksvall i samband med ett **Idrottscafé**.

En rapport från **årets Idrottsresa** som gick till Gävle där vi fick se både **damhandboll** och **SHL-ishockey** finns också med.

God Jul och Gott Nytt År
Välkomna till Idrottsminnen 2024–4
Christer Stridh

Billans VM-silver bäddade för Hälsingeguldet 1991

Den 10 februari 1991 var det ett lätt snöfall över italienska Val di Fiemme där skid-VM avgjordes. 10 km fritt stod på programmet för damerna och det slutade med en silvermedalj till Marie-Helene "Billan" Westin som då tävlade för Hudiksvalls IF.

Silvret i Val di Fiemme var grunden till att Billan det året tilldelades Hälsingeguldet.

En nöjd och glad "Billan" Westin efter VM-silvret på 10 km fritt i Val di Fiemme 1991, hennes andra individuella VM-medalj i karriären.

Inför skidsäsongen 1990–1991 satsade HIF stort på ett helt nytt damstall. På nyförvärvsfronten fanns svenska toppnamn som "Billan" Westin, Carina Görilin och "Mia" Karlsson för att nämna några. HIF-trion tillhörde det svenska landslaget och fanns med i Val di Fiemme.

"Billan" – som sensationellt blivit världsmästare fyra år tidigare, då på 20 km fritt – var givetvis Sveriges största hopp. På 10 km startade hon sist av de tilltänkta medaljkandidaterna. Jelena Välbe, Sovjet, som redan vunnit ett VM-guld, var stor favorit och hon var en favorit som höll. Hon ledde från start till mål.

Konkurrenterna hängde med Välbe någorlunda till den första tidkontrollen efter 1,7 km, och vid varvningen efter halva loppet var guldgreppet kopplat. "Billan", som öppnat lugnt, passerade på sjunde bästa tid, 22 sekunder bakom Välbe.

I klättringarna ut från stadion på det andra varvet ökade Välbe takten, och den enda som någorlunda kunde hålla samma tempo var "Billan" Westin.

– Jag trodde inte riktigt på det här idag, speciellt inte efter det första varvet, sa "Billan" i intervjun i SVT efter loppet.

VM-prispallen efter 10 km fritt i Val di Fiemme 1991, från vänster tvåan "Billan" Westin, ettan Jelena Välbe och trean Tamara Tichonova, de båda sistnämnde från Sovjet.

– Jag hittade inte riktigt tekniken heller och benen kändes som stubbar på slutet då jag sluggade mig fram. Men de andra blev visst också trötta, sa Billan.

Sakta men säkert klättrade hon placering efter placering och när hon skidade in på Val di Fiemmes upplopp stod det klart att VM-silvret var klart. I mål var Billan 33,4 sekunder efter Välbe, men 7,2 sekunder före bronsmedaljören Tamara Tichonova, Sovjet, som tog sig förbi hemmaåkaren Manuela di Centa i kampen om bronset.

Efter målgången tackade Billan det svenska vallateamet – och Magdalena Wallin (senare Forsberg).

– Vallateamet måste hyllas. De sliter i vallaboden nästan dygnet runt och fixade så att jag hade perfekta skidor, vilka för övrigt var Magdalena Wallins skidor. Ett stort tack till Magda för att jag fick låna hennes skidor, sa Billan.

På skid-SM i Bergeforsen utanför Timrå det året blev det stor­slam för Billan. Guld på 5 km (k), 10 km (k), 30 km (f) och på stafetten tillsammans med Carina Gör­lin och "Mia" Karlsson. Trion tog också hem lagguldet i alla tre individuella tävlingarna.

Ett VM-silver och sju SM-guld – då var det lätt för juryn som skulle dela ut Hälsingeguldet för 1991.

CHRISTER STRIDH

Delsbobyar fulla med stjärnstatus

I skidsammanhang kallas Åsarna för "Guldbyn".

Hälsingland har två egna – om inte en "Guldbyn" – så i alla fall en byar med massor av hemplockade medaljer. Fredriksfors och Gåsbacka var namnen.

I Fredriksfors några kilometer öster om Delsbo har flera stora vinterstjärnor bott och lägger vi till idrottarna från Gåsbacka (Fredriksfors grannby) har dessa under årens lopp plockat massor av internationella medaljer. Här hittar vi ett OS-silver, ett VM-silver, tre VM-brons, fyra segrar i Vasaloppet, två JEM-brons, 16 SM-guld, fem JSM-guld och några VM-guld på rullskidor.

OS-silvret grejade Bengt Eriksson när han sensationellt blev tvåa i Cortina d'Ampazzo 1956, och efter det fick han smeknamnet "Silver-Bengt".

Vid tävlingstillfället bodde Eriksson i Örnköldsvik och tävlade för Friska Viljor. Han var till en början inte uttagen till spelen men eftersom man i Sverige ansåg att man skulle vara representerad i grenen Nordisk kombination fick Eriksson komma med på nåder.

Trots att han inte lyckades speciellt bra i specialgrenen backhoppning kunde han ändå bli "Silver-Bengt" med svenska folket sedan han gjort sitt livs lopp i skidspåret, samtidigt som flera av hans konkurrenter vallade bort sig.

Norrmannen Sverre Stenersen vann före "Silver-Bengt" och polacken Franciszek Gasienica Gron.

"Silver-Bengt", som även tog tio SM-guld i Nordisk kombination och backhoppning, flyttade så småningom till Fredriksfors och arbetade som gymnastiklärare på Östra skolan i Hudiksvall.

Bengt Eriksson blev "Silver-Bengt" med svenska folket efter det överraskande OS-silvret 1956.

David "Dalle" Johansson tävlade framgångsrikt på längdskidor under 1950-, och 1960-talet. Hans största framgång kom 1961 då han var snabbast i det årets Vasalopp.

FREDRIKSFORS - GÅSBACKA FRAMGÅNGSVÄGEN

*3 faders spår
för framtidens segrar.*

- 1956** Bengt "Silver-Bengt" Eriksson
OS-silver, 10 SM-guld
- 1961** David "Dalle" Johansson
Seger Vasaloppet på ny rekordtid
- 1965-** Kerstin Andersson
1968 4 Lag JSM-guld
- 1969** Christer Davidsson
2 JEM-brons, 2 SM-guld
- 2003-** Jörgen Brink
2007 3 VM-brons, 14 SM-medaljer
varav 4 guld
- 2010** Jörgen Brink
Seger Vasaloppet
- 2011** Jörgen Brink
Seger Vasaloppet
- 2011** Marika Sundin
JSM-guld
- 2012** Jörgen Brink
Seger Vasaloppet på ny rekordtid

ESSELEY CANOLE

RUDOLPHUS
LARN AB

ICA
DEL GÅSBACKA LÖSN

I vägkanten på riksväg 84 i Fredriksfors vid avfarten till Gåsbacka finns den här skylten som förmedlar vilka stora vinterstjärnor som bott i de båda byarna.

Den 5 mars 1961 var första gången i Vasaloppets historia som loppet startade i Berga by, och därifrån gick det undan ordentligt de nio milen ner till målet i Mora. När "Dalle" Johansson åkte över mållinjen med segerkransen gjorde han det på rekordtiden 4.45.10, vilket var första gången en vinnare åkte Vasaloppet under fem timmar.

"Dalle" Johansson får segerkransen av kranskullan strax före målgången i Vasaloppet 1961.

"Dalle" var överlägsen det året då han var över fem minuter för tvåan Sture Grahn, Lycksele. Efter avslutad tävlingskarriär blev "Dalle" Johansson en framgångsrik ledare. Han var bland annat tränare för Thomas Magnuson och han var även

serviceman åt de svenska längdskidåkarna under flera olympiska spel.

Christer Davidsson, son till "Dalle" Johansson, var även han en duktig skidåkare och 1969 åkte han hem två bronsmedaljer vid junior-EM. Han har även två SM-guld på sin meritlista.

Något större meritlista har Jörgen Brink. 2003 tog han tre VM-brons i Val di Fiemme och sedan hade han stora framgångar som långloppsåkare med bland annat tre raka Vasaloppsvinster (2020–2012). Det blev också fyra SM-guld under årens lopp.

Brinks första bronsmedalj kom i skiathlon – eller dubbeljakt som det kallades på den tiden. Det handlade då om 10 km klassiskt följt av skidbyte och sedan 10 km fritt. Det blev ett väldigt jämnt lopp där det var omöjligt att urskilja medaljörerna när åkarna kom in på upploppet. Det blev svenskt guld genom Per Elofsson, som var tre tiondelar före norrmannen Tore Ruud Hofstad. Han var i sin tur en tiondel före Brink.

Två dagar senare var det upplagt för ett svenskt VM-guld i stafetten. Anders Södergren, Mathias Fredriksson och Per Elofsson hade gjort sitt och skickade ut

Jörgen Brink på sista sträckan i klar ledning. Det såg bra ut fram tills det återstod en dryg kilometer. Då kom de chockerande bilderna på en totalt slutkörd Jörgen Brink, och Thomas Alsgaard (Norge) och Axel Teichmann (Tyskland) i den jagande duon var helt plötsligt i kapp.

Norge vann två tiondelar före Tyskland och en nästan medvetlös Brink åkte in som trea 16 sekunder bakom. Men att Jörgen Brink över huvud taget tog sig i mål var nästan en bragd, för i efterhand visade det sig att han drabbats av hjärtflimmer under slutdelen av stafetten.

Några dagar senare svarade Brink för en ny "bragd". Ingen hade väntat sig att få se Brink på startlinjen i den avslutande tävlingen, femmilen. Men han stod där och han åkte så bra att det blev ytterligare en bronsmedalj, denna gång bakom Martin Koukal, Tjeckien och hälsingen Anders Södergren.

Efter att ha testat på skidskytte några år (ett SM-silver och en femte plats i ett världscuplopp) satsade han på långlopp. 2010 vann han sitt första Vasalopp av tre, detta sedan han ett par månader tidigare fått beskedet att han inte tog sig till OS i Vancouver som skidskytt.

2011 var det inte mycket som talade för en andra seger i Vasaloppet då han bröt staven mellan Risberg och Evertsberg. Efter att ha åkt med en stav i mer än fem kilometer var han dryga minuten bakom täten i Evertsberg. Det gick dock sakt långt fram och Brink (tillsammans med Rickard Andreasson) åkte i kapp

Tre gånger fick Jörgen Brink ta emot segerkransen sedan han varit snabbast till Mora.

Vasaloppsfirande i Delsbo efter Jörgen Brinks första Vasaloppsseger. Christer Davidsson var en av de första gratulanterna.

tätklungan och på upploppet spurtade han också ner ledande tjecken Stanislav Rezac.

Bara några dagar efter den segern fyllde han 38 år, vilket innebar att han var Vasaloppets äldsta vinnare.

2012 var han tillbaka som storfavorit och det var ett favoritskap som han förvaltade på bästa sätt. Med tiden 3.38.41 blev han återigen den äldste vinnaren och tiden var också nytt rekord.

Fanns det inga framgångsrika damer i Gåsbacka? Jo, då.

Den första var Kerstin Andersson (mamma till Jörgen Brink). Hon tillhörde Sverige-eliten på skidor som junior på 1960-talet där det blev fyra lag-guld på junior-SM.

2011 vann Marika Sundin JSM-guld på skidor och hon spåddes en lysande framtid. Men stora problem med bulimi gjorde att framgångarna uteblev i längdspåren. Efter att hon blivit friskförklarad tävlade hon framgångsrikt på rullskidor, där det blev VM-guld 2015.

Marika Sundin nådde sina största framgångar på rullskidor där hon blev världsmästare.

CHRISTER STRIDH

Man såg lite an-norlunda på reklam förr i tiden. Då gjorde bland annat tidningen Idrottsbladet reklam för cigaretten Stadion.

Stefan Persson, Rehns BK och Lasse Jonsson, HIF, världsmästare i skidorientering.

Hälsingarna som blev världsmästare

1980 hade svenska orienteringsförbundet tilldelats VM i skidorientering, eller SkidO som sporten allmänt kallades på den tiden. I det svenska herrlaget fanns två hälsingar med som skulle lämna VM med en varsin guldmedalj.

Det handlade om junioren från Hudiksvalls IF, Lasse "Sanna-Blixten" Jonsson och Rehns BK:s veteran Stefan Persson.

Skidorienterarna hade fått vänta ända till 1970-talet innan man fick tävla om VM-medaljer och 1980 hade turen att arrangera VM kommit till Sverige och Avesta. HIF-junioren Lasse Jonsson tillhörde svenska junioreliten i många sporter, förutom skidorientering var han högt rankad i såväl orientering som längdskidåkning. Men

när Sverige skulle stå som värd för VM i skidorientering blev det "Sanna-Blixtens" mål att ta en plats i den svenska VM-truppen. Stefan Persson var redan en rutinerad idrottare med landslagsuppdrag både i orientering och i skidorientering och när den svenska herrtruppen på sex deltagare presenterades fanns både Jonssons och Perssons namn med.

Lasse Jonsson överraskade stort i det individuella loppet där han slutade på en fin femte plats. Vann gjorde finländaren Pertti Tikka före Jan-Erik Thorn. 22-åringen från Bengtsfors gick en hård kamp om silvret med Matti Väisänen, Finland, en kamp som Thorn vann.

Ur Gösta Nyqvists arkiv

När det drog ihop sig till budkavle var Finland stora favoriter för Sverige som ställde upp med Lasse Jonsson på första sträckan, Stefan Persson på den andra, Bosse Larsson, Årsunda på den tredje och Jan-Erik Thorn på den sista.

Lasse Jonsson växlade som tvåa, 1.02 bakom ledande Finland

Den svenska guldkvartetten, Lasse Jonsson, Stefan Persson, Bosse Larsson och Jan-Erik Thorn.

(Timo Mutikainen).

– Jag är nöjd med mitt lopp, sa Jonsson efter målgång. Jag var ute på en grusväg i början och fick springa lite, men mot slutet gick det bättre.

Stefan Persson tog in lite på Matti Väisinen på den andra sträckan och växlade 50 sekunder efter finländaren.

– Jag är nöjd, det var lite av en revansch, sa Persson, med hänvisning till det misslyckade individuella loppet där han tappade kartan.

Budkavlen avgjordes på den tredje sträckan där Bosse Larsson kunde utnyttja att Finlands tredje man, Olavi Svanberg, gjorde några kostsamma missar och Larsson kunde skicka ut Jan-Erik Thorn i svensk ledning med 44 sekunder.

Thorn både skidade och orienterade bra, och han ökade den svenska ledningen hela tiden. I mål var Sverige nästan fem minuter (4.39) före Finland.

Jubel såklart i svensklägrret och Hälsingland hade fått sina två första världsmästare i skidorientering.

Lasse Jonsson, HIF, yngste världsmästaren någonsin i skidorientering.

CHRISTER STRIDH

Arbrås vinnande lag i den första DM-finalen. Laget vann även den andra finalen, och man vann även division 4. Stående från vänster Yngve "Tuppen" Alfredsson (tränare), Ralf Hermansson, Erik Sjögren, Sune Hermansson, Hans Hellmers, Sten Jonsson och Tord Nyberg. Främre raden från vänster Tommy Pettersson, Hasse Badlund, Leif Svensson, Ivan Halvarsson, Tord Karlsson, Benny Johansson och Sven Lind.

1974 var Arbrå BK:s år i fotbolls-Hälsingland

När Arbrå BK:s fotbollsherrar 1973 fick lämna division 3 efter flera års spel i den nationella serien var målsättningen att så snabbt som möjligt ta sig tillbaka till trean – och besöket i hälsingefyran blev bara ettårigt.

Men serieseger i division 4 var inte det enda som Arbrå BK fick fira, för fotbollsåret 1974 tillhörde verkligen klubben i väst. Herrarna vann även DM det året, och det gjorde också Arbrås damer. Herrjuniorerna ville inte vara sämre utan även de spelade hem ett DM-guld det året. Dessutom vann juniorerna Norrlandsmästerskapen.

Vann då Arbrå BK allt 1974?

Nej, inte riktigt. Det blev nämligen förlust i finalen i Hälsingegrabbars cup där Ljusne AIK blev för svåra.

Arbrås herrar vann division 4 klart före Bollnäs GIF och i DM-finalen ställdes man mot Forsa IF, och där blev det seger i båda finalmatcherna, 2–1 och 4–0. Det var klubbens fjärde och senaste DM-guld på herrsidan.

Även i JDM-finalen möttes Arbrå och Forsa, och här skrevs Arbrås segersiffror till 6–1 och 5–0. Det var klubbens andra raka DM-tecken för juniorer (ett tredje kom 1987).

Men Arbråjuniorerna nöjde sig inte med att vara bäst i Hälsingland, man blev bäst i hela Norrland, detta sedan man slagit Gällivare i finalen med 1–0. I Gällivares lag spelade bland annat bröderna Holmgren, Tord och Tommy, som senare blev stora stjärnor i IFK Göteborg och svenska landslaget.

En som var med om att vinna allt på herrsidan – division 4, herr-DM, junior-DM och Norrlandsmästerskapen för juniorer – var anfallaren Sven Lind. Han blev också matchvinnare genom att göra matchens enda mål i Norrlandsfinalen uppe i ett kylslaget Gällivare – med ryggen.

Juniorerna i Arbrå hade ett framgångsrikt år med seger såväl i DM som i Norrlandsmästerskapen. Bakre raden från vänster Tommy Pettersson, Sven Lind, Dennis Hagström, Torbjörn Berg, Ulf Österdahl, Sören Wallin och tränaren Luciano Nicolai. Främre raden från vänster Arne Vestin, Leif Svensson, Jonny Eriksson, Alf Lind, Hans Olsson, Jan-Anders Kronman och Håkan Johansson.

– Målvakten gick och drällde med bollen och jag blev lite less på honom så jag rusade emot honom. Då han sköt ut bollen hoppade jag och vände ryggen mot honom, bollen träffade mig i ryggen och gick i mål, berättar Sven.

Även udda mål räknas och det här målet gjorde Arbrå till Norrlandsmästare för juniorer 1974.

Hudiksvalls ABK vann det första DM-guldet för damer i Hälsingland 1971. Sedan dominerade Arbrå BK damfotbollen i många år. DM-segern 1974 som togs efter vinst i dubbla finalmatcher mot Iggesunds IK (1–0 hemma och 2–0 borta) var klubbens tredje raka triumf, och den följdes upp med ytterligare DM-guld 1975 och 1976.

Damernas sjätte – och senaste – DM-guld kom 1985.

CHRISTER STRIDH

Arbrås damer vann tredje raka DM-guldet. Bakre raden Birgitta Bergvall, Monica Jonsson (nu Lindblom), Margareta Brandt (Rosdahl), Elisabeth Carlsson, Ulla-Britt Jonsson, Ingela Olsson, Åsa Englund (Nyberg), Tommy Persson tränare/ledare. Främre raden från vänster Ulla Fransson, Maggie Eriksson, Ylva Nilsson, Mainy Norling, Karin Sedvalsson (Vesterlund). Marianne Åberg saknas på bilden.

75 år med IK Hälsingbocken

Martin Johansson valdes till klubbens första ordförande.

En höstdag 1928 träffades några personer på Lindbloms kafé och bildade IK Hälsingbocken. Föreningen firar snart 100 år, men här gör vi en tillbakablick på de första 75 åren.

Det hade bedrivits idrott i Stråtjärä och Skog tidigare. Redan 1897 utfördes olika idrotter i namnet IK Odins regi, främst då friidrott och skidåkning. 1907 spelades en fotbollsmatch mellan Skogpojarna och Holmsveden, resultat okänt.

Men 1928 var det så dags för IK Hälsingbocken och Martin Johansson utsågs till klubbens första ordförande och under många år var han sedan den stora drivkraften. De första åren höll man på med fotboll, orientering och skidor.

Fotboll

De första årens fotbollsmatcher spelades på en plan där vägen gick tvärs över. Det innebar att fordon som passerade (det var inte många på den tiden) fick vänta om det pågick någon match.

1932 beslutade man att iordningställa en Idrottspark, som förutom en fotbollsplan också inrymde en danspaviljong. Fotbollen inom föreningen har under alla år mestadels spelat i division 5 eller 6.

I början av 1960-talet lades planen på om och på grund av dåligt väder med mycket regn dröjde det till hösten 1961 innan omläggningen var klar. Den officiella invigningen av den nya planen skedde 8 juli 1962 då Hälsingbocken mötte Marma IF i en match. Gästerna var ofina nog att vinna med 10–1.

Johan Landén hade äran att göra avsparken då nyrenoverade Stråtjärä IP återinvigdes 1962. På bilden syns också Erik Persson, Tord Tallmarker, Karl Gustav Johansson och Håkan Zetterström.

1966 var ett rätt bra fotbollsår för IK Hälsingbocken. Laget slutade på fjärde plats i division 5 och man tog sig också till final i lilla DM (för lag i division 5 och 6). Det blev dock förlust i finalen mot Högs SK.

1967 slutade laget tvåa i division 5 och året efter spelade man första gången i föreningens historia i division 4. Det blev till slut en sjunde plats i tabellen, men redan 1969 blev det respass ner till femman igen.

1986 beslutades det att fotbollslagen IK Hälsingbocken och Holmsvedens AIK skulle slås samman och 1987 deltog laget Skogs FF för första gången i seriespel. Under tiotalet år spelades det även damfotboll i klubbens regi, De första åren deltog man i Söderhamns korpserie, men 1977 deltog man i Hälsingseriens södra grupp (division 4) för första gången. Det gjorde man ytterligare några år innan verksamheten lades ner 1984.

Skidor

1929 arrangerades den första skidtävlingen i klubbens regi och under de närmaste åren deltog Hälsingbockens skidåkare i lokala tävlingar. 1951 fick man i uppdrag av Hälsinglands skidförbund att arrangera det årets DM.

Verksamheten i föreningen fortsatte under flera decennier, främst i egna klubbarrangemang, fram till 1979.

Orientering

Orienterarna deltog under de första åren under friidrottssektionens regi. Men 1949 stod man på egna ben och man hade deltagare med i olika tävlingar i distriktet. Man jobbade också för att försöka bredda ungdomsverksamheten, men någon större ökning kunde man inte påvisa.

1953 är sista året som orienteringssektionen har lämnat någon årsrapport.

Friidrott

Friidrottarna i klubben förde en ganska blygsam tillvaro. Det finns lite rapporter från olika tävlingar under 1930-talet, men mot slutet av sektionens levnad handlade de flesta rapporterna och deltagande i orienteringstävlingar.

Sven Strandberg med ett vandringspris uppsett av Café Hälsingporten 1937.

IK Hälsingbockens fotbollslag från 1935. Bakre raden från vänster Erik Svärd, Gusrav Svärd, Karl Boman, Hugo Bergström, John Berggren, Johan Landén, Åke Bergström och lagledaren Arne Markström. Främre raden från vänster Evald Lindblom, Åke Stålberg och Sture Wallin.

Jan Olov Frisk, Kjell Åke Hedblom och Hans Olov Jonsson såg 1981 till att Hälsingbocken vann division 6.

Bordtennis

1971 bildades en bordtennisssektion inom föreningen och man deltog i seriespel redan 1972 och några år framåt. 1975 kunde man inte fullfölja seriespelet eftersom flera spelare lämnade för att spela med Ljusne/Wallvik.

1980 var man tillbaka i seriespel och man höll i gång verksamheten fram till 1988. Hans-Olov Jonsson fanns med i såväl sektionens styrelse som i klubbens seriespelade lag under alla år.

Övrig verksamhet

Volleyboll, innebandy, rinkbandy och motionsgymnastik är några av de övriga idrotter man haft verksamhet i.

CHRISTER STRIDH

Lagerbäck gästar HIHS årsmöte och Idrottscafé

Lars Lagerbäck kommer till Hudiksvall och gästar HIHS idrottscafé

I samband med HIHS årsmöte den 4 mars (se nästa sida) arrangeras också ett idrottscafé med förre förbundskaptenen Lars Lagerbäck som gäst. Årsmötet startar 18.30 och caféet 19.00.

Såväl årsmötet som caféet är öppet för alla medlemmar. Är du inte medlem, se sidan 2 i denna skrift så får du reda på hur du ska göra för att bli medlem.

Under caféet serveras fika – kaffe/te plus smörgås till en kostnad av 50 kr. **OBS!** Om man vill ha fika måste man anmäla detta till info@hihs.se senast 28 februari, kom ihåg att ange namn vid anmälan. Betalning sker på plats med swish eller kontant.

På hemsidan – hihs.se – kommer årsmöteshandlingarna att finnas från februari. På hemsidan får ni också löpande information om det stundande årsmötet och Idrottscaféet.

Årsmöte för Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap

Plats: Restaurang Patricia, Lastagegatan 9 Hudiksvall

Tid: Tisdagen den 4 mars 2025 klockan 18:30

Dagordning för årsmötet:

1. Mötets öppnande
2. Val av ordförande och sekreterare för årsmötet;
3. Val av justeringsman att jämte mötesordförande justera dagens protokoll samt vara rösträknare;
4. Fråga om kallelse till årsmötet;
5. Styrelsens verksamhets- och förvaltningsberättelse;
6. Revisionsberättelse;
7. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen;
8. Fastställande av årsavgiften för 2026.
9. Fastställande av ersättningar;
10. Styrelsens förslag till verksamhetsplan och budget;
11. Motioner, förslag från medlemmar, stadgeändringar
12. Meddelande om mottagare av Hälsingeguldet
13. Val av styrelseordförande för en tid av 1 år.
14. Val av tre styrelseledamöter för en tid av två år, avgående Olov Nilsson Sträng, Anders Skoglund och Leif Styrman. Sune Nordh och Christer Stridh kvarstår ett år, adjungerad Owe Flodin önskar avgå.
15. Val av två styrelsesuppleanter för en tid av ett år, avgående Erik Wiger och Esbjörn Lindgren.
16. Val av en revisor och en revisorssuppleant för en tid av ett år, avgående Ingvar Thuresson och Tore Tjärnberg.
17. Val av tre ledamöter i valberedningen för en tid av ett år, avgående Lars Andersson, Anders Svensson och Jan-Erik Flink.
18. Beslut om firmatecknare, internetbehörighet, dispositionsrätt och bankkort;
19. Övriga frågor;
20. Mötets avslutning

För första gången på 47 år spelades det en handbollslandskamp i Gävle. Sverige besegrade Spanien med hela 41–28 i Gavlehovshallen och 40 resenärer från HIHS fanns på plats.

Nya rekord på årets resa

Idrottsresan i regi Hälsinglands idrotthistoriska sällskap 2024 slog nya rekord. Dels handlade det om det totala antalet resenär som i år uppgick till 40 personer, dels antalet damer som nu var sju.

Målet för årets resa var en dagstur till Gävle där det bjöds på både handboll och ishockey.

Bussen lämnade Hudiksvall vid 12-tiden och efter påstigningar i Iggesund och Söderhamn var första målet Gävle Golfbana och dess restaurang. Där intogs en lunchbuffé av högsta klass innan resan gick vidare mot de idrottsliga målen.

I Gavlehovshallen handlade det om en handbollslandskamp för damer mellan Sverige och Spanien och det var första gången på 47 år som det spelades landskampshandboll i Gävle.

Helt klart kan man väl säga att det hänt en hel del i handbollens värld under dessa 47 år. Då fick publiken endast se 12 mål totalt då Sverige besegrade Norge med 7–5. Nu bjöds vi på hela 69 mål i den svenska segern med 41–28. Noterbart är att Ann-Britt "Ampan" Furugård (då Carlsson) gjorde två av de sju

svenska målen mot Norge 1977. Nu var hon tillbaka i Gävle som en del av den svenska ledarstaben.

Om matchen är inte så mycket att säga, Sverige var helt enkelt ett par klasser bättre än ett Spanien som genomgår ett generationsskifte.

Efter handbollens slutsignal var det dags för en 300 meters promenad till Monitor ERP Arena och ett SHL-möte mellan Brynäs och Timrå. De båda topplagen bjöd upp till en bra ishockeymatch med högt tempo och spänning hela vägen. Timrå tog ledningen men innan första perioden var över hade hemmalaget kvitterat. Efter en mållös andra period var det så Brynäs som tog ledningen i mitten av den tredje perioden. Timrå jagade kvittering men det hela slutade med ett 3-1-mål för Brynäs i tom kasse.

Nöjda med dagens idrottsunderhållning kunde HIHS resenärerna bege sig till bussen för hemfärd och efter ett kort fikastopp i Högbäcka så fortsatte resan hemåt.

CHRISTER STRIDH

Efter en kort promenad var det dags för SHL-hockey mellan Brynäs och Timrå. Brynäs vann matchen med 3-1.

VEM ERÖVRAR HÄLSINGEGULDET OCH HÄLSINGEGULDET UNGDOM 2024?

Nominera din favorit till något av Hälsingegulden.

Nu kan alla skicka in förslag på den idrottare eller det lag som man tycker har gjort den bästa idrottsprestationen i Hälsingland under 2024. Med hjälp av RF-SISU har Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap skickat ut en begäran om förslag till föreningar, förbund, sportjournalister och inte minst en sportintresserad allmänhet.

För att kunna nomineras till Hälsingeguldet skall följande uppfyllas:

1. Aktiv idrottare som är fostrad i eller känd för sin koppling till Hälsingland.
2. Aktivt lag som är känt för sin koppling till Hälsingland och ansluten till RF.
3. Att den aktive eller laget måste ha representerat en hälsingeförening under året.
4. Att under året ha presterat något extra nationellt eller internationellt i tävlingssammanhang i seniorklass.

För att kunna nomineras till Hälsingeguldet Ungdom gäller samma kriterier men att idrottaren ej får vara äldre än 18 år och ha presterat något extra nationellt i tävlingssammanhang i sin åldersklass.

Med vid nomineringen skall finnas namn och kontaktuppgifter på den förening som nominerar samt på den eller de som nomineras. Bifoga en beskrivning vad den eller de nominerade presterat under idrottsåret 2024.

Ansökan skall ha kommit in till info@hihs.se senast 15 januari 2025.
Se mer information på Hälsinglands Idrottshistoriska Sällsapps webbplats <https://hihs.se/statuter/>.

Jury som utser vinnarna av Hälsingegulden består av representanter från HIHS och vår sponsor OilQuick.

Hälsinglands
idrottshistoriska
sällskap

OilQuick®
Automatic quick coupler systems

Nickelvallen i Loos fyllde 110 år i år.

Idrottsplatser i Hälsingland

110 år sedan Nickelvallen anlades

Nickelvallen i Loos anlades redan 1914 och ligger än idag, om än både om- och utbyggd, på sin ursprungliga plats.

På andra sidan vägen mot Kårböle var det start- och målplats för den mycket populära skidtävlingen Loosloppet vilket lockade elitåkare från såväl Sverige som andra länder, bland de mest kända kan Nils "Mora-Nisse" Karlsson och Sixten Jernberg nämnas.

Nickelvallen var även start- och målplats för cykelloppet Nickeloppet, som hade sträckningen Los, Kårböle, Korskrogen och åter till Los, en sträcka på drygt 11 mil. Vidare var målet för det drygt 5 mil långa Hälsingeloppet på skidor beläget här. Hälsingeloppet startade i Harsa och följde Hälsingeleden via Vantjärn, Risarven, Högsten, Lillskog och vidare upp över de vidsträckta myrarna upp mot Los.

Både Nickeloppet och Hälsingeloppet blev, tyvärr, bara ettåriga. Förutom omklädningsrum finns även en danspaviljong på området.

Christer Stridhs kluriga frågor!

Här kära medlemmar i HIHS, här har ni något att fundera över. Självfallet finns det fina priser att vinna!

1:a pris 2 Sverielotter

2–3:e pris 1 Sverigelott

1) Under sin proffstid ute i Europa spelade Tomas Brolin för fyra klubbar, italienska Parma, engelska Leeds och Crystal Palace. Vilken var den fjärde klubben?

1 FC Zürich

X Grasshoppers Club

2 Servette FC

2) ”Nä, men vad nu då – domaren blåser av spelet. Jaha, matchen är slut”.

Vem sa så?

1 Tommy Engstrand

X Lasse Kinch

2 Åke Strömmer

3) I vilken idrott kan du höra kommentatorn prata om ”slör”?

1 Gymnastik

X Rugby

2 Segling

4) I vilken svensk stad hör följande idrottsklubbar hemma: Antnäs BK, Artic Cheer Avalanches, Ersnäs IF, Lira BK och Smedsbyns IF?

1 Luleå

X Skellefteå

2 Umeå

5) Vad heter Premier League-laget Bournemouths hemma-plan?

- 1 Craven Cottage
- X Kenilworth Road
- 2 Vitality Stadium

6) Hur lång är en tennisplan?

- 1 23,77 m (78 fot)
- X 24,99 m (82 fot)
- 2 26,21 m (86 fot)

7) I Giro d'Italia är ledartröjan rosa, i Tour de France är den gul. Men vilken färg är det på ledartröjan i Vuelta Espana?

- 1 Gul
- X Röd
- 2 Vit

8) 1960 tilldelades Hälsingeguldet för tredje gången till en kvinna. Vem fick utmärkelsen då?

- 1 Märta Hansson
- X Britt Strandberg
- 2 Gun Ädel

9) Vilket var det första landet från Afrika som deltog i ett VM-slutspel i fotboll för herrar?

- 1 Marocko
- X Nigeria
- 2 Zaire

10) "Han är så jävla kass att jag skulle kunna dra på han en smäll, ja det är sant det". Det sa Peter Forsberg sedan hans Modo förlorat SM-finalen i ishockey mot Malmö 1994. Vad hette domaren som drog på sig "Foppas" ilska?

1 Börje Johansson

X Ulf Rådbjer

2 Roger Öberg

11) Två gånger har det hänt att svenska ishockeyspelare har valts som första namn i den årliga NHL-draften. Mats Sundin var den förste, vem är den andre?

1 Rasmus Dahlin

X Erik Karlsson

2 Viktor Hedman

12) Från vilket land kommer Lydia Ko som vann OS-guld i golf detta år?

1 Australien

X Japan

2 Nya Zeeland

13) Om man hör ordet "Spurs" i sportsammanhang så går nog de flestas tankar i första hand till fotbollslaget Tottenham Hot Spurs. Men även i NBA finns ett "Spurs-lag". I vilken stad hör basketlaget Spurs hemma?

1 Phoenix

X Sacramento

2 San Antonio

När ni knäckt idrottsfrågorna E-postar ni tipsraden till...

christer.stridh@gmail.com

**Vi vill ha svaren senast 15 februari 2025
Lycka till önskar redaktionen!**

Resultatet av Christers kluriga frågor 2024–3!

Denna gång fick vi in 14 tipsrader av våra medlemmar i HIHS.

TIO av dessa hade 13 rätt.

Lottning plockade fram till tre vinnare som får Sverigelotten i pris.

Rätt rad

- 2 Montreal Canadiens
- 2 Ulf Karlsson
- X Enköpings SK
- X Magnus Gustavsson
- 2 Sydney
- 1 Dario Cologna
- 1 1961
- X Färila
- 1 Anderstorp
- 1 Athletic Bilbao
- 2 Strömsbro
- X Sex
- 2 Henry

2 - 2 - X - X - 2 - 1 - 1 - X - 1 - 1 - 2 - X - 2

1:a pris: Åke Olsson

2 Sverigelotter

2:a pris: Sven-Olov Lindgren

1 Sverigelott

3:e pris: Bengt Söderholm

1 Sverigelott

Sverigelotterna skickas till vinnarna i ett eget utskick efter utgivningen av detta nummer.

Redaktionen gratulerar vinnarna.

HIHS uppvaktade en 100-åring

Nordanstigs kommun blev under året en 100-åring rikare. Det var Jättendals IF som uppnådde den åtråvärde åldern som idrottsförening och vid jubileumsfesten fanns HIHS på plats. Styrelsemedlemmarna Leif Styrman (i mitten) och Anders Skoglund (till höger) uppvaktade jubilaren och överlämnade en hälsingebock till klubbens ordförande Bertil Jonsson (till vänster). Mer om den 100-åriga klubben kommer i framtida nummer av Idrottsminnen.

SPORT-GRÖDA

Jag kan ingen italienska alls. Jag vet inte ens vad spaghetti heter på italienska.

Johnny Ekström

Till våra medlemmar

Bästa medlem, tack för att du har betalat eller betalar medlemsavgiften till HIHS 2025 så snart som möjligt.

Tack vare våra medlemsavgifter kan vi trycka och distribuera över 400 ex av IDROTTSMINNEN till samtliga medlemmar 4 gånger per år. Vi kan fortsätta med inventeringen av IDROTTSPLATSER och samla in och bevara material från föreningarna i vårt ARKIV. Vår hemsida HIHS.se kostar också en hel del liksom subventioner till våra IDROTTSRESOR.

Skicka gärna in tips på en idrottsplats där vi inte har varit och resmål för vår årliga idrottsresa till info@hihs.se. Har ni uppslag till skriften Idrottsminnen kan ni kontakta redaktören christer.stridh@gmail.com tel. 070-6939970.

Medlemsavgifter 2025 betalas till bankgiro 273-0133 eller via Swish 123 038 8165: Enskild medlem 150:-, föreningar 250:-, förbund, företag och kommuner 350:-. Fria exemplar skickas till andra idrottshistoriska sällskap och en del institutioner.

UNDVIK MISSAD ELLER DUBBEL BETALNING GENOM ATT NOTERA DATUM OCH SPARA MEDLEMSKORTET.

VID OBETALD MEDLEMSAVGIFT VID HALVÅRSSKIFTET UPPHÖR MEDLEMSKAPET OCH UTSKICKEN AV IDROTTSMINNEN TILLS AVGIFTEN ÅTER ÄR BETALD.

Hälsinglands idrottshistoriska sällskap

MEDLEMSKORT FÖR 2025

Medlemsavgiften betalades

Dag..... Månad..... År.....

**SVERIGES BÄSTA
INDUSTRIFÖRETAG
TVÅ ÅR I RAD**

Hydraulikföretaget OilQuick

**Hälsinglands Idrottshistoriska
Sällskaps huvudsponsor, när det
gäller Hälsingeguldet och
Hälsingeguldet Ungdom**